

кълнѣть и казвать че то не врѣди, кога-то, напротивъ другы познавать, че това е голѣма вина.

Сега що е причина-та на това; и отъ тѣхно-то неусѣщаніе има ли разлижъ връзъ истиннѣ-тѣ имъ винѣ прѣдъ Бога? Отговоръ-тѣ на това пытаніе е спорядъ изложены-тѣ по-горѣ правила. Казахмы вече, че съвѣсть-та ся развали чрѣзъ прѣзрѣніе-то на заповѣди-ти и. Ако едно момче кълне и съвѣсть-та му го обличява, а то не јж послушя, тя послѣ ще го обличява по малко, а по-сѣтиѣ още по-малко, додѣлъ най-послѣ прѣстане съвѣтъ да го обличява.

Нѣ това неправи дѣло-то по-малко кръво отъ както бѣше напрѣдъ. Да кажемъ че единъ человѣкъ глѣда на слѣнце-то, и то поврѣждъ очи-тѣ му; той пакъ глѣда, а то гы поврѣждава още повече; най послѣ той става съвѣтъ слѣпъ, щото неможе вече да види слѣнце-то. Това не доказува че нѣма слѣнце-то.

Затова гледамы, че, като що смы всички грѣшници, може да направимъ много вѣща, които неразбирамы, че сѫ кривы, както наистина сѫ кривы прѣдъ Бога. Едно лоше дѣле може да неусѣща че е криво да не слушя родители-ти си, нѣ това не го оправдава, не го прави по-малко виновато. Ные вѣобще не усѣщамы винѣ, като ся непокорявамы на Бога, и като забравямы всичкѣ-тѣ му добрии, нѣ това не прави винѣ-тѣ по-малкѣ.

И така понеже тая нечювствителностъ на съвѣсть-тѣ е вина-та на самътъ человѣкъ, то той не е по-малко виноватъ за тѣхъ нечювствителностъ. Той ще ся накаже толко праведно за послѣдній грѣхъ, за кой-то съвѣсть-та му го не обличи, както и за пръвый, за кой-то тя го обличяваше толко силно.

И тукъ му е място-то да ся кажѫть нѣколко думы за навикъ-ти.

Кога-то человѣкъ прави нѣщо много често, той го прави лесно и безъ размысленіе така, щото най-послѣ види му ся, че не може да го не направи. Ты видишъ человѣци колко скоро навикнуватъ да свирятъ на музикалны ордія, или да употребляватъ нѣкои праздны думы и др. т.

Сѫщѣ така е и за нравственни дѣйствія. Единъ человѣкъ като прави добры дѣла, той навыкнува, та гы прави само отъ навикъ; както въ сѫщѣ начинъ человѣкъ може да навикне да прави злы дѣла безъ да размышилява.